

Retezat – Godeanu – Carku, šatorska tura

VODIČ BOJAN IVETIĆ

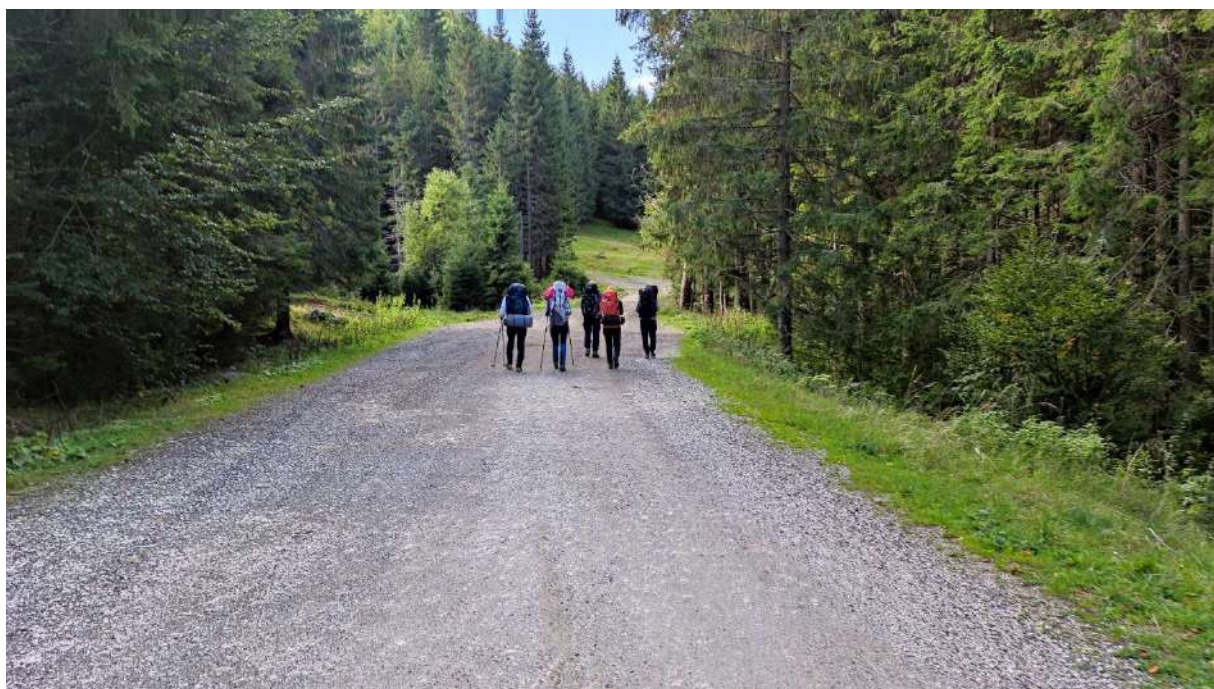
Prvi deo akcije na Retezatu u Rumuniji organizovan u periodu od 22-24.avgusta, je bio samo uvod u ovu drugu šatorsku turu.

Izveštaj sa prve akcije se može pogledati na ovom linku:

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.10163917204061085&type=3>

Drugi deo akcije od Retezata, preko Godeanua do Carkua je posle mnogobrojnih otkazivanja i pomeranja termina usled lošeg vremena, realizovana 3 nedelje kasnije od 19-21. septembra. Slična je bila kilometraža i visina uspona, kao na predhodnoj turi, jedina razlika je bila u tome što se morala nositi oprema za spavanje: šator, vreća za spavanje, podloška i hrana za 3 dana. Tokom 3 dana planinarenja, plan je bio da

imamo 54 km i 3000 m uspona i spusta, ali smo tu kilometražu i visinu po običaju i prešli. Godeanu je dosta izolovana planina zbog nedostatka prilaznih puteva i planinarskih domova, te je njen istoimeni vrh moguće posetiti jedino spavanjem u šatoru. Kao i predhodna akcija i ova je bila transverzalnog tipa, početna i završna tačka nisu na istoj lokaciji, zbog čega je bilo neophodno nositi opremu za spavanje i hranu sa sobom tokom sva tri dana planinarenja, jer nije bilo mogućnosti da se višak stvari negde ostavi.

Na planinarnje smo krenuli na istom mestu, gde smo završili predhodni put. Krećemo sa prevoja dve doline reka Cerne i Žiju, između planinskih venaca Malog Retezata i Valkana. Ovim makadamskim putem može se doći do doline reke Cerne i Banje Herkulana, a posle nje dalje i do Kladova. Banja Herkulane je

odavde udaljena nekih 80 km i pola puta je pod lošim i jedva prohodnim makadamom. U suportnom pravcu je asfaltni put kojim smo mi došli, kroz dolinu reke Zapadni Žiju, gde se nalaze gradovi poput Lupenija, Uricanija, Vulkanija i Petrošanija.

Ubrzo smo napustili makadamski put i obreli se u šumi. Ovaj deo Rumunije je dosta izolovan i tokom većeg dela akcije, uopšte nismo sretali ljude. Na predhodnoj turi lokalni Rumuni su nas upozoravali da je ovaj kraj prepun medveda, ali ni njih nismo sreli. Čak i medvedi izbegavaju ovu pustaru.

U šumi imamo uspon u pravcu grebena. Naš cilj ovog prvog dana je bio da se popnemo na greben Malog Retezata, u blizini mesta gde smo sišli sa grebena na predhodnoj turi.

Ovog prvog dana oblaci su se borili, ali smo do kraja ture imali uglavnom vedro vreme. Jedino je vetar prvog dana poprilično duvao.

Južno od nas u pravcu odakle smo krenuli vidi se planinski venac Vulkan.

Svuda oko nas su prelepi prizori, mešavina četinarara, stena i livada.

Svim učesnicima rančevi su bili dosta teški. Na početku je postojao ambiciozan plan da se nosi 10 kg tereta na leđima i to:

Prazan ranac – 1.5kg

Šator – 1.5 kg (šator od 3 kg, kojeg dele 2 osobe)

Vreća za spavanje i podloška 1.5 kg

Hrana za 3 dana – 1.5 kg

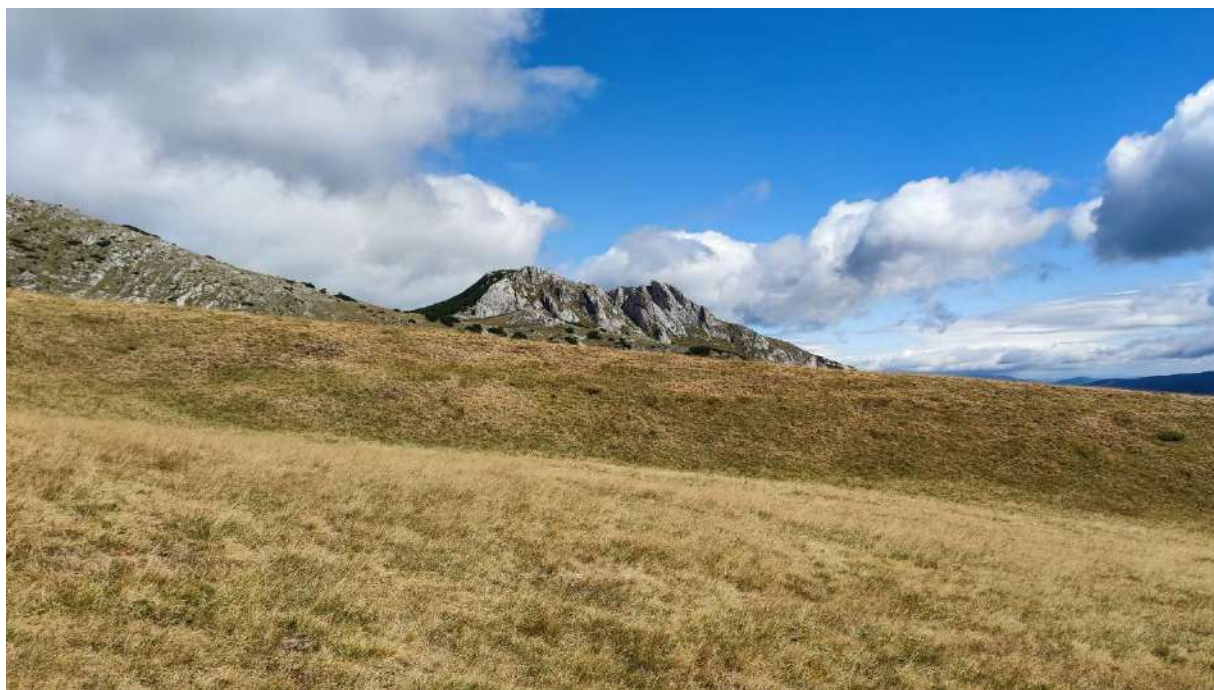
Voda – 2 kg

Ostale stvari: rezervna odeća, pribor za ličnu higijenu, i dr. – 2 kg

Ovu cifru smo, neko za manje, a neko za više, prilično nadmašili.

Najveći izazov je bio šta raditi sa vodom. Srećom prvog dana smo na mestu kampa naišli na izvor, koji je bio dosta slab, ali je ipak imao nešto vode, dok je drugog dana vode bilo u izobilju. U slučaju da nije bilo izvora, morali bi smo da prokuvavamo i filtriramo vodu iz jezera.

Uskoro stižemo do grebena. U daljini se vidi vrh Pijatra Jorgovanluji, na kojem smo bili u predhodnoj turi.

Ispred nas je Stanuleti Mari, prvi vrh kojeg ćemo popeti na ovoj turi.

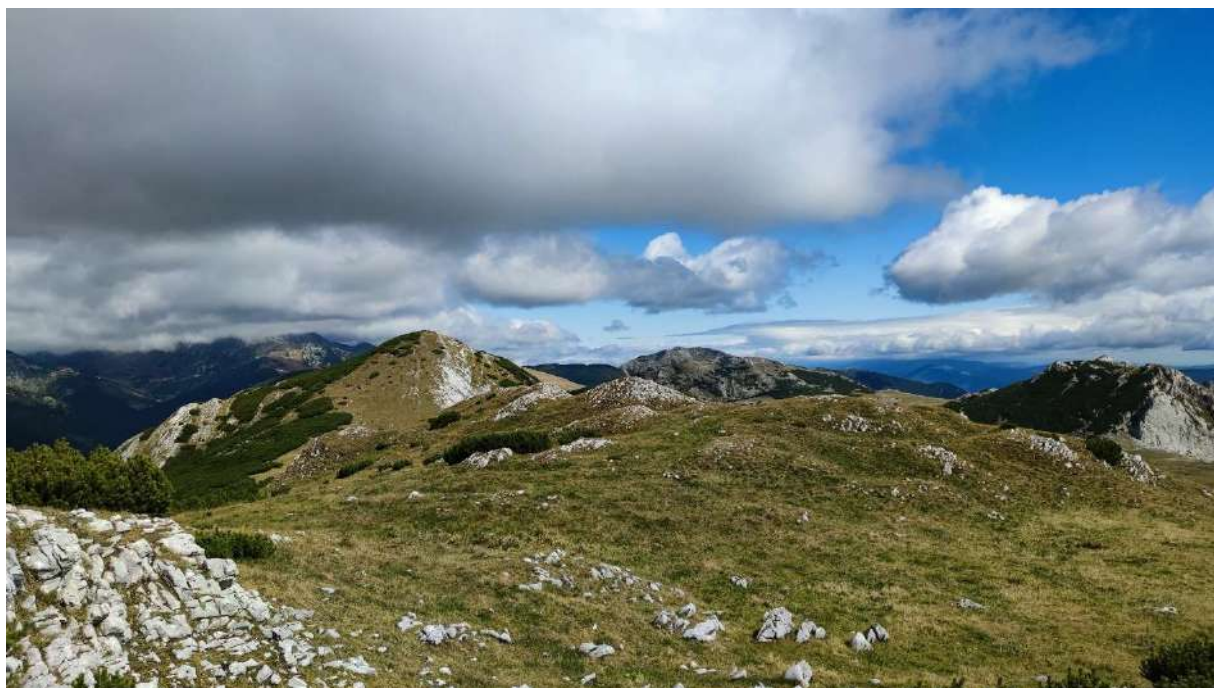
Iza nas ostaje planina Vulkan.

Potom stižemo do grebena. Imali smo praksu da kad penjemo vrh, rančeve ostavimo na grebenu i bez njih se popnemo na vrh i potom se nazad spustimo do rančeva.

Vrhu Stanuleti Mare 2025m.

U pravcu istoka desno se vidi vrh Pijatra Jorgovanlui, u sredini vrh Kustura, a desno u oblacima Papuša. Na predhodnoj turi smo bili na ovim vrhovima.

Naspurot njima se vidi greben, kojim ćemo da se krećemo tokom sledeća dva dana.

Spuštamo se sa Stanuleti Marija...

... idemo ka sledećem vrhu.

U daljini iza nas pored već spomenutih vrhova, skroz levo u oblacima se vidi vrh Retezat, a u sredini je Peleaga, najviši vrh planinskog venca Retezat.

Ispred nas u pravcu juga se po prvi put vidi veštačko jezero Cerna u istoimenoj dolini, a iza njega je planina Mehedinci.

Penjemo se na vrh Sturu.

Na vrhu Sturu 2149 m.

Malo nas je zbunilo što na Sturu stoji oznaka i za vrh Paltina...

....koja na mapi trebala da se nalazi 800 m dalje.

Kako je dan odmicao, vetar je sve više jačao.

Spuštamo se sa Paltine...

...i od tog trenutka tražimo mesto za pravljenje kampa.

Nalazimo se na 2000 m nadmorske visine i zbog vetra nigde nije idealno mesto za postavljanje šatora. Tog dana smo imali 10 km i 1000 m uspona.

Pogled iz pravca kampa je bio fantastičan.

Posle burne noći, jutro je bilo vedro i bez vetra. Tokom noći vetar se još više pojačao, ali svi šatori su izdržali. U ovo doba godine mrak traje 12h, a pošto retko ko može da spava 8h sati, većinu vremena se u šatoru provodi budnim. Ali ujutro i pored toliko provedenog vremena u šatorima, zbog jutarnje hladnoće, mnogima se nije uopšte izlazilo napolje.

Posle pakovanja šatora, nastavljamo dalje.

Iza na prevoju levo od desnog vrha je bilo mesto našeg kampa.

Za razliku od predhodne akcije, na kojem smo se većinski kretali po kamenjaru, na ovoj turi teren je bio travnat i dosta lakši za kretanje, što nam je olakšalo nošenje teških rančeva.

Tog drugog dana prvi vrh na koji se penjemo je Galbena.

Galbena 2201 m.

Sa Galbene se vidi greben kojim ćemo da se krećemo. Naš krajni cilj, Carku, je dosta daleko i ne može da se vidi sa ovog vrha.

Sa druge strane, Retezat se jedva nazire.

Sledi nam uspona na vrh Stana Mare 2113 m.

Milanu je Stana Mare bio 200. uspon na neki vrh preko 2000 m. U tih 200 uspona nisu uračunati usponi na vrhove preko 2000 m, na kojima je više puta bio.

Prošle godine na planinarskoj akciji na Rili u Bugarskoj Milan je imao 100. jedinstveni uspona na vrh preko 2000 m. Ova fotka je napravljena na vrhu Malk Blizanak, 26.7.2024. godine.

Iza nas je greben i vrh Galbena.

Mi nastavljamo dalje ka drugom vrhu.

Tad smo prvi put ugledali znake civilizacije. Dva parkirana džipa, ali bez putnika.

Vrh Mikusa 2162 m.

Sa Mikuse prvi put smo videli jezero Skarišoar. Po prvobitnom planu tu smo trebali da noćimo prvog dana, ali pošto smo ranije

pronašli izvor, nismo imali potrebe da nastavljamo dalje ka ovom jezeru.

Spuštamo se u pravcu jezera, ali se ne silazimo skroz do njega.

Iznad jezera pronalazimo potok sa kojeg točimo vodu.

Ova staza je dobro markirana, iako nema mnogo planinara na njoj.

U daljini se vidi planinski venac Godeanu, koji se pruža pravcem sever jug. Ne zna se tačna granica između planinskih venaca Retezata i Godeanua.

U pravcu severa nalazi se Gugu (2291 m), najviši vrha masiva Godeanu.

Mi smo krenuli na jug u pravcu vrha Godeanu, koji nosi isto ime kao masiv, a koji je niži od Gugua.

U jednom trenutku je poprilično vedro sa po nekim oblačićem...

....a u drugom trenutku se čini da će doći do iznenadne i nepredviđene promene vremena.

Mi dodatno ubrzavamo ka Godeanu. Kako to obično biva u stvarnosti, Godeanu nije ovaj prvi vrh na slici, nego onaj tamniji iza njega.

Još malo pa stigli, ali samo prividno, jer sa teškim rančevima, subjektivni osećaj jednog kilometra staze, je zapravo tri.

Konačno stižemo ispod samoh vrha.

Ali na vrh nismo išli direktno zbog velikog nagiba, već smo ga skroz zaobišli i popeli se sa druge strane.

Ispod vrha smo videli planinare sa džipovima. To je jedini način da se popne ovaj vrh u jednom danu, bez spavanja u šatorima.

Rančeve ostavljamo u podnožju i bez njih se penjemo na vrh.

Deo ekipe na vrh Godeanu 2229 m.

Posle višemesečnog planiranja, promena termina akcija, do te mere da je akcija bila na rubu potpunog otkazivanja, konačno je ostvaren cilj.

Sledi nam drug spust i povratak u civilizacija. Akcija će biti završena tek za 24h.

U daljini se vidi Carku, kojeg ćemo sutra obići.

Ovaj deo je travnat i prilično lagan.

Sa Godeanu koji se nalazi na 2229 m, spuštamo se u dolinu reke Seš na 1560 m.

Spuštamo se skroz do reke i tražimo pogodno mesto za noćenje. Tog dana smo imali 20-tak km sa 1000 m uspona.

Kao šlag na tortu, treba ovu reku da pređemo, a pošto nema mosta, moramo da je pregazimo.

Na pogodnom mestu postavljamo šatore.

Ujutro krećemo u pravcu Carkua. Taj dan će nam biti najteži 23 km sa preko 1000 m uspona.

U daljini se vidi Carku. Naizgled se čini, kao da nema mnogo uspona, ali ova perspektiva vara.

Često smo imali uspone i spuštanja.

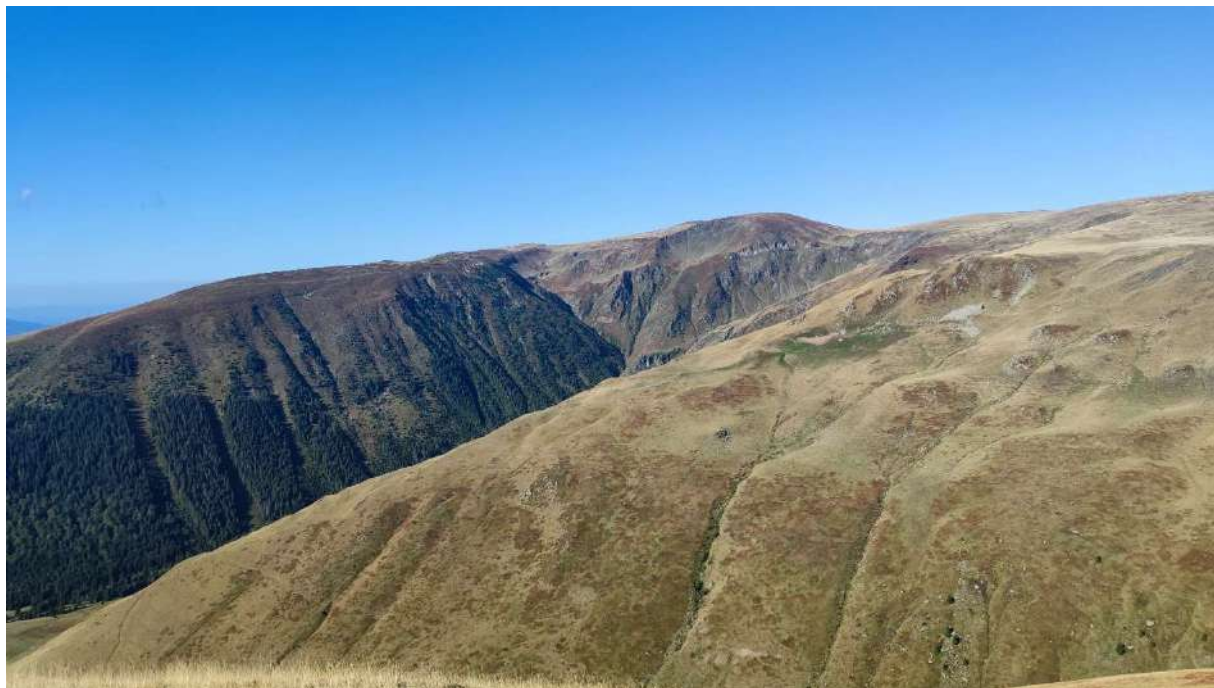
Teren je lagan i travnat, sa širokim kolskim putem.

Na jugu ostavljamo Godeanu. Granica između Godeanua i Carkua je reka Seš.

Carku ima preko 10 vrha viših od 2000 m. Ispred nas je vrh Sejul 2042 m.

Glavni vrh Carku je levo od grebena kojim se krećemo.

Levo je greben kojim smo se kretali.

Da možemo, ostali bismo na planini. Baš nam se nije nastavljalo dalje.

Spuštamo se do jednog ledničko jezera, koji se nalazi skoro na vrhu masiva.

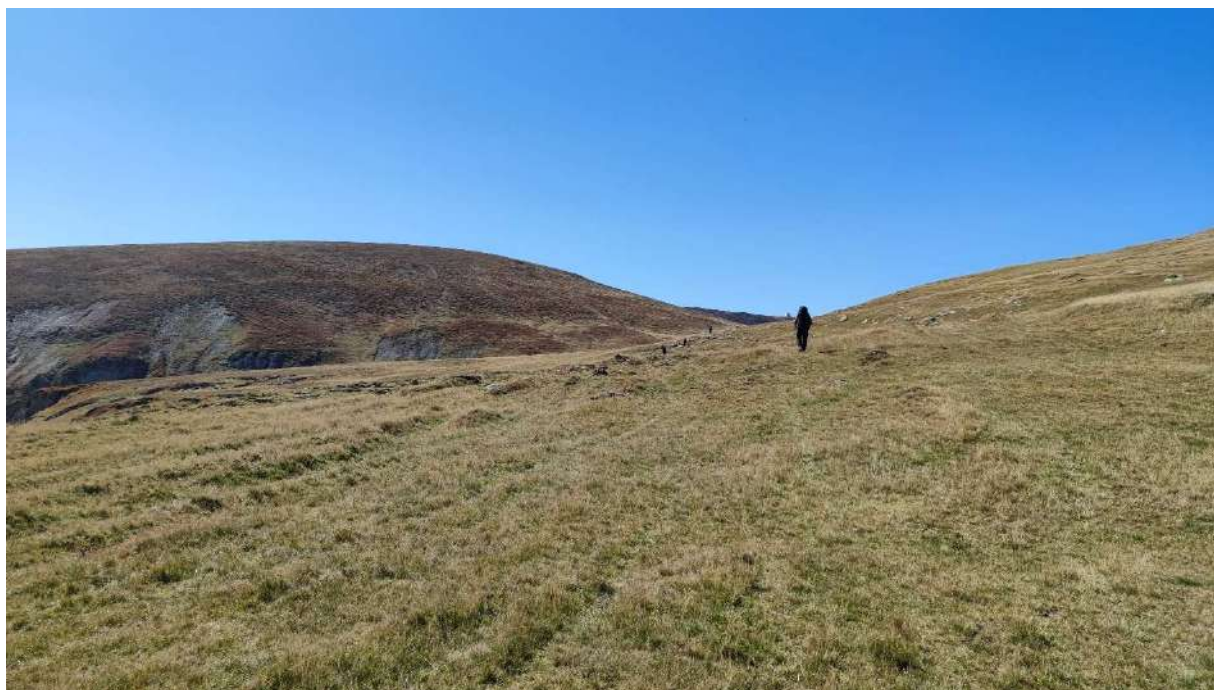
Posle jezera opet ide uspon.

Carku deluje kao neka visoravan.

Još malo i stižemo do glavnog vrha.

Prvo ide uspon na vrh Bodeu.

Vrh Bodea 2169 m. U daljini se vidi vrh Carku, a ispod njega meteorološka stanica.

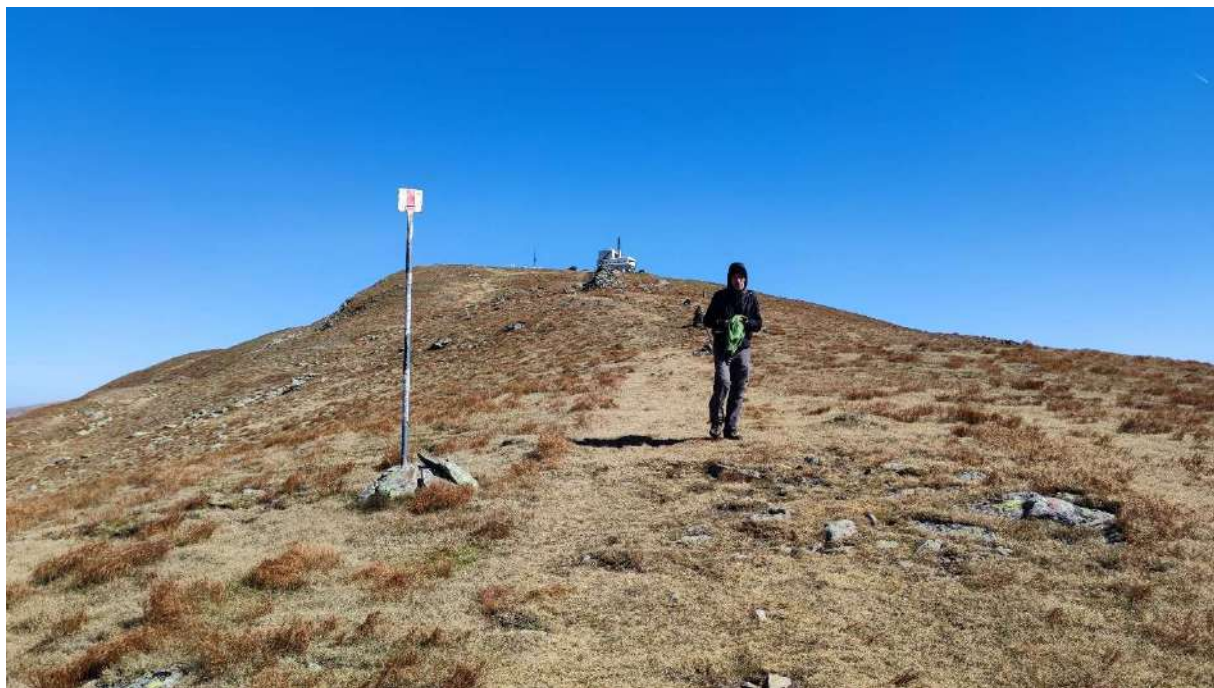
Uspon na Carku.

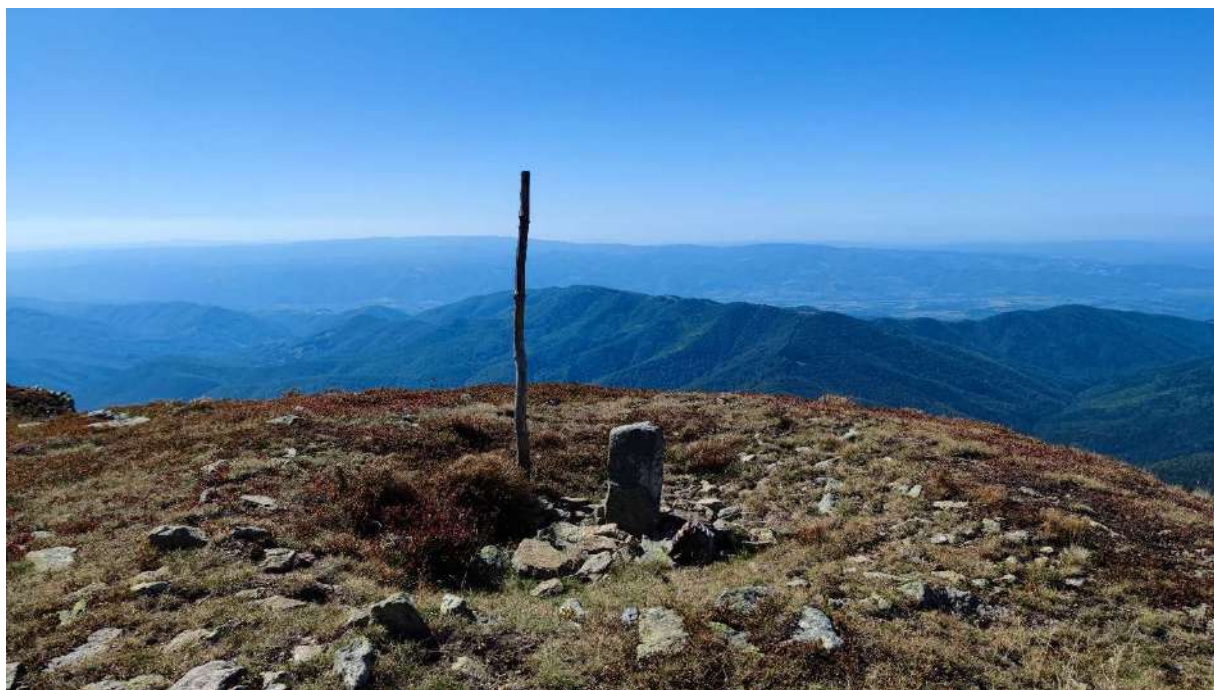
A na vrhu odbor za doček gladnih planinara. Na licima nam se video glad, tako da je odbor odmah krenuo da beži.

Zajednička fotografija na vrhu Carku 2190 m. Mnogo smo umorni da bi smo ustali i slikali se. Ovako je lakše.

Spuštamo se sa Carkua, iza se ostavlja meteorološka stanica.

Uz put imamo još jedan vrh Sadovanu 1996 m.

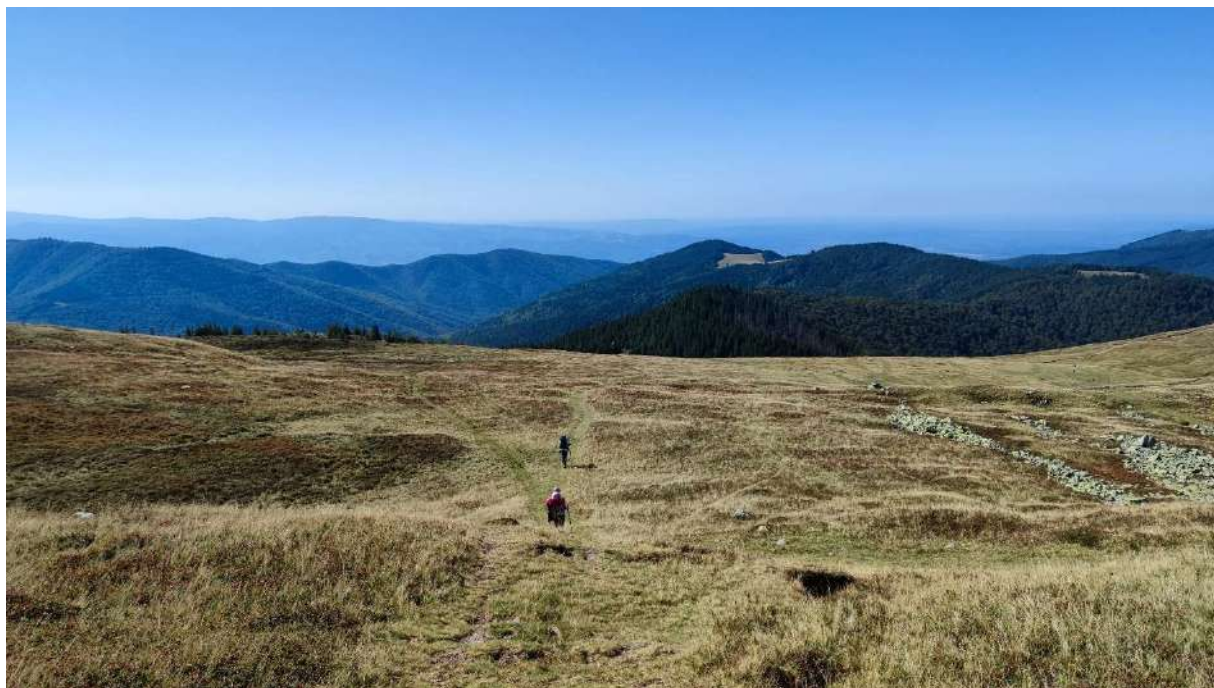
Sledi nam najteži deo a to je spuštanje, od Sadovanua do kraja ima 8 km sa 800 m spusta.

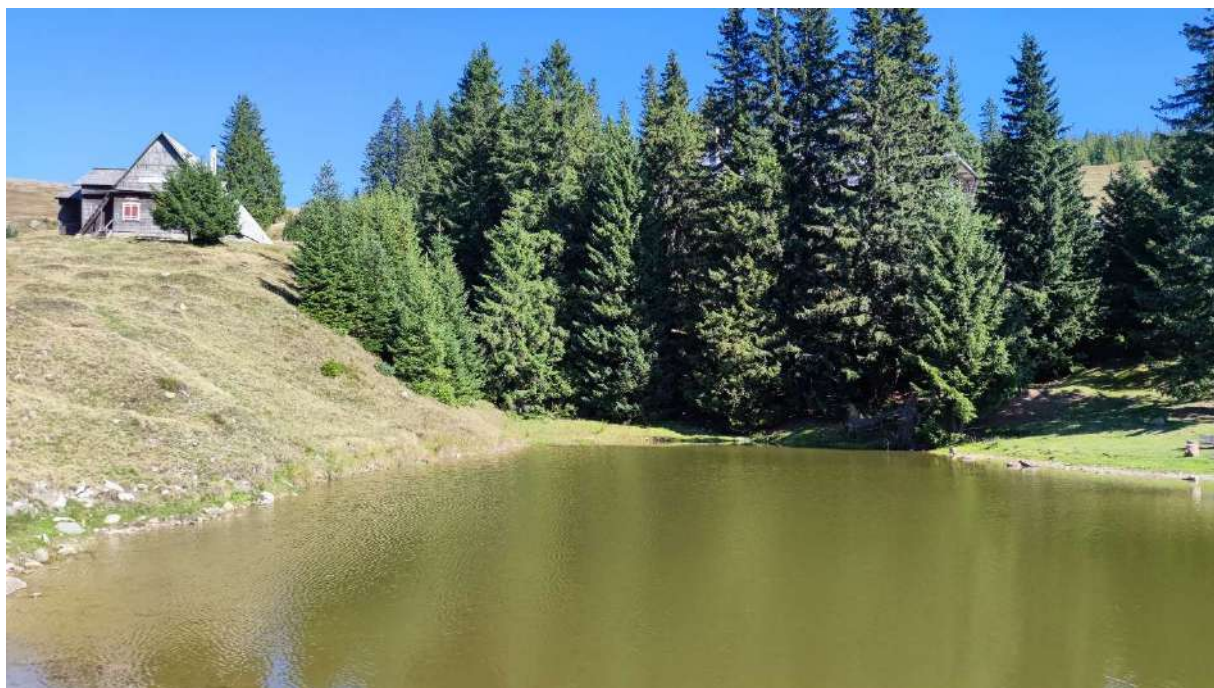
Ispod Sadovanua.

Carku iz nove perspektive.

Negde dole u šumi treba konačno da se završi tura.

Jezero Cuntu oko kojeg su sagrađene kolibe.

I kod jezera imamo odbor za doček.

Poslednjih nekoliko kilometra je kroz šumu.

Naglas odbrojavamo kilometre.

Pred sam kraj neprijatno iznenađene, uspon na vrh Seroni 1399 m. Dokle više tih uspona!

Carku nas je poslednji put ispratio.

A mi brzo stižemo do puta i kraja ove neobične avanture. Opšti utisak je da su rumunske planine neotkriveno blago, a da bi se sve to obišlo, neophodno je nositi teške rančeve sa šatorima.

Tokom dve akcije obišli smo više planinskih masiva: Retezat, Mali Retezat, Godeanu i Carku. Na prvu turu smo krenuli od sela Karnik, a drugu turu smo završili na prevoju Šaua Žigoriya, odakle se kreće standardna ruta na Carku. Svaka tura je trajala 3 dana, ukupno 6 dana i tom prilikom smo ukupno prešli 100 km sa 6000 m uspona, u proseku 16 km dnevno sa 1000 m uspona. Popeli smo veliki broj vrhova, od kojih su većina preko 2000 m i to: Papuša (2508 m), Kusutra (2457 m), Capatana Albelor (1930 m), Kusutra (Albele 2013 m), Pijatra Jorgonvanluiji (2014 m), Stanuletii Mari (2025 m), Sturu (2149 m), Paltina (2152 m), Galbena (2021 m), Stana Mare (2113 m), Mikusa (2162 m), Godeanu (2229 m), Bodea (2169 m), Carku (2190 m), Sadovanu (1996 m). KRAJ!!!